

Oljefyring – der du bor

Notat til lokal- og fylkeslag i Naturvernforbundet som ønsker å jobbe mot oljefyring i private og offentlige bygg.

Av Marte Rostvåg Ulltveit-Moe, 13. februar 2012

1. Oljefyringspolitikk

Alle kommuner skal ha en klimaplan eller integrere klimaplanlegging i øvrige planer (kilde: <http://www.klif.no/klimaplaner>)

For eksempel har kommunene i Kristiansandsregionen i sin klimaplan fra 2009 vedtatt at “Oljekjeler i eksisterende kommunale bygg skal erstattes med kjeler basert på fornybar energi eller fjernvarme innen 2012”.

Oslo kommune har faset ut alle oljefyrer i kommunale bygg, og vedtatt å jobbe for at hele byen skal bli oljefri innen 2020. (Kilde: http://www.enoketaten.oslo.kommune.no/bli_oljefri/article177446-46396.html?articleID=177446&categoryID=46396&printMe=1)

Kontakt kommunens sørvistorg e.l. og undersøk om det finnes en vedtatt klimaplan. Sjekk om kommunen har vedtak om utfasing av oljefyr.

2. Antallet oljefyrer (i husholdningene)

I 2009 hadde 14 % av norske husholdninger enten oljefyr eller kombinert olje/vedfyr. Oljeforbruket tilsvarer omtrent 4 % av det totale energiforbruket til oppvarming, ifølge Statistisk Sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/emner/01/03/10/husenergi/>)

For å finne ut omfanget av oljefyr i din kommune, så må du se i resultatene fra folke- og boligtellingsa i 2001. Åpne denne tabellen: <http://www.ssb.no/fobbolig/tab-2002-09-23-21.html>

Og noter deg andel husholdninger som bruker flytende brensel (under “energikilde til oppvarming”).

Vær oppmerksom på at summen av alle prosenttallene er over 100 %, det skyldes at mange boliger har mer enn en oppvarmingskilde (f.eks. elektrokjel + oljefyr).

Tabellen viser f.eks. at 18,1 % av boligene i Kristiansand hadde oljefyr i 2001. For nabokommunen Iveland var tallet 9,6 %. Det er ofte større omfang av oljefyring i byene enn i landkommunene.

Hva har skjedd siden 2001? Utbygging av fjernvarme har i noen kommuner redusert omfanget av oljefyr. Den nye byggtekniske forskriften fra 2010 setter forbud mot å installere oljekjel for fossilt brensel til grunnlast (hovedoppvarming) (§ 14-7). Oljeprisene svinger, men ligger for tiden relativt høyt, når oljeprisene er høye vil mange som har oljefyr velge å varme opp med strøm hvis de har mulighet til det.

3. Antallet oljefyrer i kommunale bygg

Det finnes ingen sentral oversikt over antallet oljefyrer i offentlige bygg. Kontakt kommunens tekniske sektor eller eiendomsforvaltning og spør hvor mange bygg som har oljefyr i drift. Husk å spørre om oljekjelen er hovedoppvarming eller spisslast.

4. Salg av fyringsolje (til husholdninger, offentlige bygg og næringsbygg)

Det føres statistikk for salg av fyringsolje per fylke. <http://www.ssb.no/petroleumsalg/>

For eksempel ble det i 2011 i Vest-Agder fylke solgt 2 millioner liter fyringsparafin og 9 millioner lette fyringsoljer. Fyringsoljesalget sank med 2,9 % fra året før. I 2010 økte det samme salget med 12,5 %.

Salget er registrert på adresse til forhandler og ikke til sluttbruker, dette kan være en feilkilde.

Salg av fyringsolje er ikke det samme som forbruk. Forbruket varierer blant annet med temperaturen og med strømprisen (mange hus har som sagt flere oppvarmingskilder).

For å sammenligne salget av fyringsolje i ditt fylke over tid, må du hente tallet i flere ulike tabeller. Du finner dem her: <http://www.ssb.no/petroleumsalg/arkiv/>

5. Klimagassutslipp fra oljefyring

Klimagassutslippene fra oljefyrene i hver kommune tar utgangspunkt i fyringsoljesalget i fylket. Fordelingen på kommuner skjer på grunnlag av husholdninger med oljefyr registrert i Folke- og boligtellene i 2002 (utslippene fra husholdningene) og antall ansatte i de ulike tjenesteytende næringer (utslippene fra "andre næringer").

Se kolonnen med "Øvrig oppvarming" i denne tabellen:

<http://www.ssb.no/emner/01/04/10/klimagassr/tab-2011-02-22-02.html>

Denne viser at i Kristiansand var oljefyring (hovedsakelig fra husholdningene) beregnet å utgjøre 8 % av klimagassutslippene i byen. I tillegg kommer klimagassutslipp fra fjernvarmeproduksjonen, i 2009 beregnet til 2 % av utslippene i byen.

Det er stor variasjon mellom kommunene. I Oslo kommune er 1/3 av klimagassutslippene fra oljefyr og fjernvarmeproduksjon.

For å vise omfanget av oljefyring over tid, kan du lage en tabell i statistikkbanken.

Gå til <http://www.ssb.no/emner/01/04/10/klimagassr/> og klikk på "statistikkbanken" i venstre kolonne. Velg tabell 08615.

Velg "Husholdning, forbrenning i boliger" og de kommunene du vil undersøke.

For eksempel i Kristiansand har utslippene fra oljefyr i husholdningene gått betydelig ned, fra 22.000 tonn CO₂ i 1991 til 5 800 tonn CO₂ i 2009.

I samme tabell kan du finne oversikt over stasjonær forbrenning i industri og bergverk i din kommune.

Den kommunefordelte klimastatistikken går til 2009. Henning Høie i SSB opplyser at de ikke kommer til å lage kommunefordelt statistikk over klimagassutslipp i 2012 (dvs. siste år med tall vil fortsatt være 2009), fordi kvaliteten på dataene er for dårlig. Den relative fordelingene mellom kommunene når det gjelder for eksempel utslipp fra fyring i husholdningene er ikke endret siden 2001 fordi fordelingen er basert på data fra Folke- og boligtellingsen i 2001. OBS bruk denne statistikken med varsomhet.

6. Oversikt over oljetanker

Det er viktig å ha oversikt over alle oljetanker i en kommune, både for å kunne forebygge forurensning av jord og vann fra tanker som lekker, og for å kunne kommunisere direkte med eierne av oljetanker om alternative oppvarmingsmåter.

Kommunene er pliktige til å føre register over oljetanker over 3.200 liter (forurensningsforskriften §1-10). Kommunene kan selv bestemme at det også skal føres register over de mindre tankene (forurensningsforskriften § 1-2).

Kommunene har løst dette på ulike måter. I Oslo er det Vann- og Avløpsetaten som fører oljetankregisteret. I Trondheim er det feiervesenet som har dette ansvaret.

Kontakt kommunen og spør om de har oversikt over alle oljetanker, hva de gjør for å skaffe seg oversikt, og hva de gjør for å informere eierne av oljetanker om forurensningsfare.